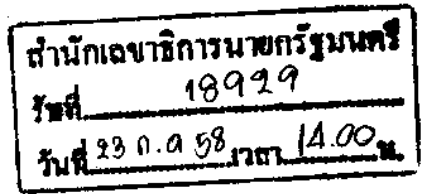

ด่วนที่สุด

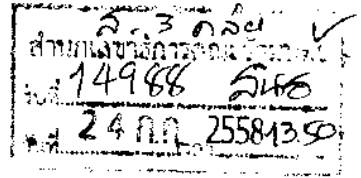

ที่ สผ (สปช) ๐๐๑๔/๔๔๖๗

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เรื่อง การปฏิรูประบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ด้วยในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๐/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบให้เสนอรายงาน เรื่อง การปฏิรูประบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง ผลการพิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง การปฏิรูประบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิรูป

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) เป็นเครื่องมือในการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการใช้มาตลอดระยะเวลากว่า ๔๐ ปี ได้มีการออกกฎหมายระเบียบเพื่อรองรับเงื่อนไขการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง จากเดิมที่ได้กำหนดไว้ ๑๐ ประเภทโครงการ จนถึงปัจจุบันมีประเภทโครงการที่ต้องจัดทำรายงานถึง ๓๖ ประเภทโครงการ และมีการกำหนดให้มีประเภทโครงการที่อาจส่งผลกระทบอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพอีก ๑๑ ประเภทโครงการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมาพบปัญหา อุปสรรคหลายประการ เช่น ด้านคุณภาพของรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระยะเวลาที่ใช้ในกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ความยอมรับ รวมทั้งปัญหาด้านการติดตามตรวจสอบที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัญหาในระดับพื้นที่ อันเนื่องจากผลกระทบสะสมในระดับพื้นที่ เป็นต้น และด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีข้อเสนอให้มีการปฏิรูประบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้เป็นกลไกในการป้องกันปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอการปฏิรูป

ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๑ : การบูรณาการสิ่งแวดล้อมสู่นโยบายโดยใช้กระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA)

ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๒ : ระบบการจัดการทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA)

ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๓ : ระบบการติดตามตรวจสอบและประเมินผล (Monitoring Evaluation and Auditing : ME&A)

๒. สิ่งที่ประชาชนจะได้รับหรือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิรูป

๑) การใช้กระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ในการจัดทำนโยบายและแผนที่สำคัญ ทำให้มีการบูรณาการข้อพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมนอกเหนือจากการพิจารณาด้านเศรษฐกิจสังคมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ประชาชนจะได้มีโอกาสเข้ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและพิจารณาทางเลือกในการพัฒนา ตั้งแต่ขั้นตอนของการวางนโยบาย แผนและแผนงาน สร้างความยอมรับในทิศทางการพัฒนาประเทศ ทั้งในการพัฒนาพื้นที่และการพัฒนาในสาขาต่าง ๆ

๒) การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะทำให้โครงการพัฒนาที่สำคัญของประเทศได้รับการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้ล่วงหน้า ลดการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อันยากจะเยียวยาแก้ไข และเสียค่าใช้จ่ายของประเทศชาติที่ไม่คุ้มค่า โดยประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ขั้นต้น และในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพิ่มการเปิดเผยข้อมูลในรายงานให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้ง่าย ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาความขัดแย้งในการพัฒนาระดับโครงการลดลง

๓) การพัฒนากลไกการติดตามตรวจสอบ ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ ทำให้เกิดความร่วมมือในการเฝ้าระวังและดูแลปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน อันเนื่องมาจากโครงการที่ได้รับความเห็นชอบในรายงาน EIA ลดลง ทำให้ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับโครงการพัฒนาภายใต้สภาพแวดล้อมที่ดี

๓. กรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการปฏิรูปในแต่ละประเด็น หรือ ขั้นตอนการดำเนินการ

ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๑ : การบูรณาการสิ่งแวดล้อมสู่นโยบายโดยใช้กระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA)

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑) จัดทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องต้องทำ SEA อย่างเป็นรูปธรรม

๒) ปรับปรุงหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อให้ครอบคลุมหน้าที่ในด้านการประเมินผลกระทบระดับยุทธศาสตร์

๓) ปฏิรูประบบฐานข้อมูลและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดทำ SEA โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔) ให้มีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร (Capacity Building) ที่เกี่ยวข้องโดยการพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดทำประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ แก่หน่วยงานด้านนโยบายและแผนขององค์กรที่เกี่ยวข้อง

กรอบระยะเวลาดำเนินการ

ข้อ ๑ - ๔ ซึ่งเป็นการกำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน สำหรับการจัดทำ SEA ดำเนินการภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๒ : การปฏิรูประบบการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA)

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑) ปรับแก้ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์

วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานฯ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนที่ ๔ การทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการผู้ชำนาญการในส่วนที่พิจารณาโครงการที่อาจส่งผลกระทบรุนแรงให้ครอบคลุมถึงสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในพื้นที่โครงการ

๓) ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศจัดตั้งองค์การอิสระฯ

๔) ปรับแก้กฎกระทรวงเกี่ยวกับการอนุญาตและการควบคุมผู้มีสิทธิทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และที่เกี่ยวข้อง

๕) การประชุมชี้แจง ผังอบรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะขีดความสามารถขององค์กรที่เกี่ยวข้อง กรอบระยะเวลาดำเนินการ จำนวน ๑ - ๒ ปี จากปีงบประมาณ ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๓ : ระบบการติดตามตรวจสอบและประเมินผล (Monitoring Evaluation and Auditing : ME&A)

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑) ออกกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวกับการอนุญาตผู้จัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดในรายงาน EIA

๒) ปรับแก้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดในรายงาน EIA และอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการนำผลจากการติดตามตรวจสอบไปใช้ในการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาต

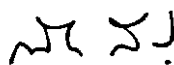
๓) พัฒนฐานข้อมูลเพื่อการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๔) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

กรอบระยะเวลาดำเนินการ จำนวน ๑ - ๒ ปี จากปีงบประมาณ ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเทียนฉาย กีระนันทน์)

ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๘